

BILTEN

NAJNOVIJE U SVETU ENERGETIKE

Šta podrazumeva Unija tržišta kapitala?

Energetska regulativa i za fondove?

Menadžeri evropskih fondova i EU u sukobu oko pojma klimatski „održivih“ investicija

SADRŽAJ

Dalek put do sloge oko Dizajna EU tržišta električne energije.....	OVDE
Arijas Kanjete: Cilj energetske efikasnosti posle trijaloga Komisije sa Parlamentom i Savetom.....	OVDE
EK uskoro objavljuje podatke o emisijama CO2 energetski intenzivnih kompanija.....	OVDE
Reforme U ETS tržišta vode prebacivanju sa uglja na gas – ekspert.....	OVDE
Menadžeri evropskih fondova i EU u sukobu oko pojma klimatski „održivih“ investicija.....	OVDE
Šta je „Unija tržišta kapitala“?	OVDE
E.ON i RWE obnavljaju stari sjaj energetske divova	OVDE
Sporazum E.ON-RWE obrazac za evropske javne kompanije.....	OVDE
CERAWeek razotkrio dubinu transatlantskog neslaganja oko klimatske politike	OVDE
Norveška naftno-gasna kompanija izbacuje reč „nafta“ iz imena.....	OVDE
Pravna služba EU: Bez osnova nametanje EU pravila Severnom toku 2	OVDE
Nemačka: Severni tok 2 je čisto komercijalan projekat	OVDE
OIES: Gasprom je doveo u zabunu mnoge analitičare	OVDE
Mađarska će polovinu uvoza gasa podmirivati iz Rumunije	OVDE
Rumunija i Grčka podržavaju projekat Bugarskog gasnog čvorišta	OVDE
Grčka i Makedonija planiraju izgradnju gasovoda.....	OVDE
Rumunija udvostručuje proizvodnju gasa do 2025.	OVDE
Evropska auto-industrija: EU vlade da finansiraju infrastrukturu za električna vozila	OVDE
Deo bugarskog sektora goriva leži u svojoj ekonomiji	OVDE
EK traži od Bugarske da promeni pravila PDV-a za distributere goriva.....	OVDE

Dalek put do sloge oko Dizajna EU tržišta električne energije

BRISEL - Portal **Energy Post** anketirao je ovih dana više ključnih igrača u sektoru, povodom predloga regulatornog dizajna za tržište električne energije u EU ([vidi Bilten AERS br 466](#)) i odgovori ukazuju na to da postoje ozbiljne zabrinutosti u sektoru da nova pravila neće unaprediti unutrašnje tržište energije. Štaviše, da ga čak mogu unazaditi.

Jedan od najspornijih delova zakonodavstva odnosi se na uslove pod kojima bi državama članicama trebalo dozvoliti da uspostavljaju tzv. mehanizme kapaciteta ili strateške rezerve za proizvodnju električne energije. Kroz ove šeme plaćaju proizvođače ili dobavljače da održavaju kapacitete u stanju rezerve koji bi se aktivirali u slučaju nedostataka ili vanrednih situacija. Mnogi kritičari smatraju da se preko ovih šema zapravo subvencionišu postojeći proizvođači i time destimulišu alternativna tržišna rešenja.

Odgovarajući na ove kritike, DG Energy je predložio određene ključne principe kojima se trebaju pridržavati šeme kapaciteta, kao što su neutralnost tehnologije i ravnopravnost za inostrane dobavljače. Takođe zahteva da države članice spovedu "procenu adekvatnosti", uključujući i prekogranične izvore, na kojima bi trebala biti zasnovana njihova šema. Evropski parlament donekle podržava ovaj pristup, ali države članice žele veća prava kada je reč o proceni adekvatnih rešenja u svojoj zemlji.

Istovremeno, Generalna direkcija za konkurenciju Evropske komisije (DG Comp) ima svoje smernice

kako bi osigurala da mehanizmi kapaciteta ne postanu vid ilegalne državne pomoći. Nedavno je ovo telo izazvalo dosta polemike odlukom da odobri četiri mehanizma kapaciteta (u Poljskoj, Italiji, Francuskoj i Grčkoj) i dve strateške šeme rezervi (u Belgiji i Nemačkoj). Međutim, mnogi posmatrači smatraju da DG Comp ne čini dovoljno da osigura ravnopravne uslove. Neki kažu da postoji "nedoslednost" između politika DG Comp i DG Energije.

Praktično svako u energetske industriji je kritičan prema predlogu Zakona o dizajniranju tržišta da standardna granica za mehanizme kapaciteta bude 550g CO₂/kWh, piše **Energy Post**. Legislativa ima za cilj isključenje javne podrške termoelektranama na ugalj, ali stručnjaci iz ove grane industrije smatraju da mehanizme kapaciteta ne bi trebalo koristiti za sprovođenje klimatske politike

Izbila je još složenija rasprava oko predloga Saveta Evrope i Komiteta za energiju Evropskog parlamenta (ITRE) da se od operatera prenosnih sistema zahteva da obezbede 75% prekograničnog kapaciteta na tržištu. Još jedna tačka rasprave u debati o dizajnu tržišta je kako tretirati obnovljive izvore u energetske sistemu. U nekim zemljama oni dobijaju prioritet u sistemu ("dispatch priority"). Oni takođe generalno nemaju odgovornosti za balansiranje tržišta. Predlozi imaju za cilj ukidanje ovih prednosti, iako Evropski parlament želi održavanje prioriteta u otpremanju za mala i postojeća postrojenja za proizvodnju obnovljive električne energije.

Arijas: Cilj energetske efikasnosti posle trijaloga Komisije sa Parlamentom i Savetom

BRISSEL - Evropski komesar za klimatska pitanja i energetiku Miguel Arias Kanjete odbacio je nedavne ocene da opredeljenje Komisije za stavljanje energetske efikasnosti na prvo mesto nije ništa više od običnog slogana (*vidi Bilten AERS br 466*). „Hajde da sačekamo konačan rezultat,“ rekao je Arijas na konferenciji za novinare u Briselu.

Komisija trenutno pregovara o konačnoj verziji zakona o energetskej efikasnosti koji je prvi put predložila u novembru 2016. Predlog treba da odobri i Savet i Parlament pre nego što postane zakon. "Kada završimo sa trijalogom, reći ću da li U Savetu postoji ambicija ili je nema. Biću pošten posrednik između parlamentovog (cilja od) 35 odsto i stava Saveta", rekao je Arijas. Komisija je prvobitno predložila da se potrošnja energije smanji za 30 odsto u 2030. godini, što Savet podržava, ali je stav Parlamenta da ta cifra treba da bude 35 odsto, piše **EUobserver**.

Komesar za energiju je reagovao povodom informacije do koje je došao Euobserver iz jednog internog dokumenta da većina nacionalnih vlada Evropske unije smatra da opredeljenje za stavljanje energetske efikasnosti na prvo mesto nije ništa više od običnog slogana. U tom papiru se takođe brani stav da zemlje članice, a ne institucije Evropske unije, treba da zadrži pravo određivanja prioriteta u energetskej politici, pa samim tim i dali je energetska efikasnost na prvom mestu.

EK uskoro objavljuje podatke o emisijama CO2 energetske intenzivnih kompanija

BRISSEL - Evropska komisija će trećeg aprila objaviti preliminarne podatke o emisijama ugljendioksida energetske intenzivnih kompanija u Evropi, saopštila je (EK) na svojoj internet stranici. Te podatke tržište sa pažnjom prati, jer mogu uticati na cene dozvola za emisije CO2 unutar evropskej šemi trgovanja emisijama (EU ETS). Takođe će po prvi put izračunati ukupan dozvola za emisije koje su u prometu, na osnovu čega će se odrediti koliko bi ih trebalo prebaciti u rezervu za stabilnost tržišta - kratkoročnu meru za povećanje cena ove ključne alatke evropske klimatske politike, počev od 2019. godine. Broj tih dozvola za biće saopšten 2. maja, objavljeno je iz Komisije.

Reforme U ETS tržišta vode prebacivanju sa uglja na gas – ekspert

AMSTERDAM – Reforme EU tržišta dozvola za emisije ugljendioksida, nedavno overene od strane Evropskog Parlamenta i Saveta Evrope, ukazuju na manjak dozvola u 2020. godini što će verovatno izazvati brzu promenu goriva u sektoru za proizvodnju električne energije, rekao analitičar sektora komunalnih usluga Trevor Sikorski. Šef sektora za prirodni gas i ugalj u nezavisnoj konsultantskoj firmi Energy Aspects, Sikorski, rekao je da uticaj Rezerve stabilnosti tržišta, ili MSR, u okviru EU Sistema za trgovinu emisijama možda p...

EUETS

"Pojedinci su rekli da smo sa MSR, bili već na istom mestu prilikom

odlaganja aukcija" 900 miliona dozvola radi izbegavanja preplavlivanja već prezasićenog tržišta EU ETS. "Na kraju smo u 2016. i dalje ostali sa zaista niskim cenama dozvole za emisije, ali smo sada u drugoj situaciji," rekao je Sikorski tokom nedavne konferencije Argusa o tržištima dozvola za emisije u Amsterdamu, prenosi Platts.

"Do 2020. godine, u cilju pružanja svih potrebnih količina radi zaštite od rizika za proizvođače električne energije od oko 500 miliona tona godišnje, imali bismo manjak na tržištu", rekao je on. "A to znači da je potrebno neko kratkoročno smanjenje. Očigledan izbor je prebacivanje goriva (od uglja na prirodni gas)", rekao je on.

Menadžeri evropskih fondova i EU u sukobu oko pojma (klimatski) „održivih“ investicija

BRISEL - Evropska unija predložila je da (klimatska) „održivost“ bude jedan od uslova menadžerima finansijskih sredstava kod izbora investicije. Kako prenosi *Reuters*, „evropska fondovska industrija, teška 23 biliona evra, glatko je odbacila ovaj predlog “ kao unošenje nepotrebne birokratske obaveze“.

Evropska unija želi da više novca ide u održive i "zelene" projekte koji pomažu u smanjenju emisije gasova sa efektom staklene bašte, kao deo šireg projekta „unije tržišta kapitala“, kako bi se proširilo finansiranje kompanija sa tržišta novca i uvećao rast. U Akcionom planu održivih finansija objavljenom 8. marta, Evropska komisija navodi da će "pojasniti" dužnost rukovodilaca fondovima i velikih investitora kako bi se obezbedilo sprovođenje ove buduće obaveze u "procesu" ulaganja.

Iz Evropskog udruženja upravljanja fondovima i imovinom (EFAMA) je saopšteno da oni smatraju nepotrebnom takvu legislativu, jer investicije u održive projekte moraju voditi vlasnici imovine koja se investira. "Bilo koji obavezni zahtev održivosti, posebno u pogledu investicija, pretvorio bi ekološku, socijalnu i upravljačku strukturu u puko ispunjavanje jedne dodatne birokratske obaveze.“

Akcion plan Evropske komisije o održivom finansiranju je deo težnje Unije tržišta kapitala (CMU - Capital Markets Union) da poveže finansiranje sa specifičnim potrebama evropske privrede na dobrobit planete i EU zajednice, a ujedno predstavlja i jedan od ključnih koraka ka implementaciji pariskog sporazuma o klimi, objašnjava na svom portalu Evropska komisija (EK).

EK je pre godinu dana formirala Visoku grupu eksperata sa mandatom da pripreme set preporuka finansijskom sektoru sa ciljem tranzicije ka nisko-ugljeničkoj privredi i na osnovu njenog finalnog izveštaja predložila EU strategiju održivog finansiranja i hodogram budućih mera, koje će biti razmotrene na sastanku zakazanom za 22. mart.

Akcioni plan ima tri cilja:

1. Preusmeriti tokove kapitala ka održivom ulaganju, kako bi se postigao održiv i sveobuhvatan rast;
2. Upravljanje finansijskim rizicima koji proizilaze iz klimatskih promena, prirodnih katastrofa, degradacije životne sredine i socijalnih pitanja; i
3. Podsticati transparentnost i dugoročnost u finansijskoj i ekonomskoj aktivnosti.

Ključne funkcije:

- Uspostavljanje zajedničkog jezika za održivo finansiranje, tj. Jedinstveni sistem klasifikacije EU - ili taksonomije - kako bi se definisalo ono što je održivo i identifikovale oblasti u kojima održivo ulaganje može imati najveći uticaj.
- Stvaranje EU oznaka za zelene finansijske proizvode na osnovu ovog sistema klasifikacije EU: to će omogućiti investitorima da lako identifikuju ulaganja koja su u skladu sa zelenim ili nisko-ugljeničnim kriterijumima.
- Razjašnjavanje dužnosti upravnika sredstvima i institucionalnih investitora.
- Zahtevati od osiguranja i investicionih firmi da u vezi sa tim savetuju klijente.
- Komisija će istražiti mogućnost podešavanja kapitalnih zahteva za banke (tzv. Zelenog faktora podrške) za održive investicije, kada je to opravdano iz ugla rizika, uz istovremeno obezbeđenje zaštite finansijske stabilnosti.
- Unapređenje transparentnosti u izveštavanju firmi vezano za klimatske uslove.

Raspored aktivnosti

U maju 2018. godine Komisija će predstaviti predloge u korist taksonomije EU za klimatske promene i druge ekološke i društvene aktivnosti.

U drugom kvartalu 2018. godine Komisija će izmeniti Direktivu o tržištima u Direktivi o finansijskim instrumentima (MIFID II) i Direktivu o distribuciji osiguranja (IDD).

U prvom kvartalu 2019. ekspertska grupa će objaviti izveštaj o taksonomiji o aktivnostima klimatskih promena. Ovo će u Q2 2019. pratiti izveštaj o taksonomiji o klimatskim promenama.

U drugom kvartalu 2019. godine Komisija će objaviti svoju proveru fitnesa o zakonodavstvu EU o javnom korporativnom izveštavanju i izmenama svojih neobavezujućih smernica. Komisija će takođe usvojiti sveobuhvatnu studiju o održivosti i istraživanju.

Zakonodavni predlozi:

Akcioni plan postavlja plan za dalji rad koji kombinuje zakonodavne i nezakonodarne aktivnosti. Zakonodavstvo uključuje kombinaciju novih mera i ciljanih izmena postojećih pravila. Nezakonodavne mere će omogućiti da se trenutna tržišna praksa može uzeti u obzir.

Održivost i kapitalni zahtevi

Trenutno, finansijska pravila EU ne vrše diskriminaciju između "zelenih" ili "braon" investicija. Razmišljanje o svakoj potencijalnoj promeni u pravilima zasnovano je na pretpostavci da ignorisanje rizika povezanih sa klimatskim promenama i drugim faktorima održivosti može stvoriti dugoročnije rizike za finansijsku stabilnost, troškove i imovinu za banke i osiguravače. Zbog toga će identifikovanje pravno obavezujućeg sistema klasifikacije morati ići ruku pod ruku sa temeljnom kapitalnom kalibracijom kako ne bi ugrozila efikasnost pravila EU. Na osnovu toga, Komisija će istražiti mogućnost prilagođavanja kapitalnih zahteva za banke (tzv. "Zeleni faktor podrške") kada je to opravdano iz ugla rizika, uz istovremeno osiguranje da se štiti finansijska stabilnost.

Direktiva EU o objavljivanju nefinansijskih informacija, usvojena 2014. godine, zahteva od kompanija iz javnog sektora (tj. velikih kompanija sa više od 500 zaposlenih na regulisanom tržištu) da objave materijalne informacije iz ključnih oblasti zaštite životne sredine, socijale i upravljanja od 2018. godine (za finansijsku 2017. godinu).

E.ON i RWE obnavljaju stari sjaj energetske divova

FRANKFURT - Cene akcija dve najveće nemačke konkurentske energetske kompanije - E.ON i RWE - skočile su nakon objave 11. marta najvećeg restrukturiranja na nemačkom energetskom tržištu od odluke kancelarke Angele Merkel o postupnom napuštanju nuklearne energije na ovamo.

U središtu sporazuma nalazi se Innogy, firma za proizvodnju struje iz obnovljivih izvora koju je RWE izdvojio 2016. godine, ali je ostao većinski vlasnik. Prema detaljima sporazuma, E.ON će preuzeti RWE-ovih 76,8 posto udela u Innogyju kroz kombinaciju novih akcija i prenosa imovine. RWE će u zamenu dobiti E.ON-ove manjinske udele u dvema nuklearkama, Innogyjev biznis sa skladištenjem prirodnog gasa, 16,7 posto akcija E.ON-a kroz 20-postotno povećanje kapitala i 49 posto udela u austrijskom snabdevaču energijom Kelag. Zauzvrat RWE će isplatiti E.ON-u u gotovini 1,5 milijardi evra. E.ON je za udeo od 23,2 posto u vlasništvu malih akcionara, pripremio 5,2 milijarde evra.

Kada ova složena zamena imovine bude dovršena, E.ON će postati kompanija usmerena isključivo na elektrodistribuciju i pružanje usluga snabdevanja domaćinstava. S druge strane RWE će ojačati proizvodne kapacitete sa snažnim "zelenim naglaskom", a ukupno će obe kompanije učvrstiti svoju poziciju na nemačkom, ali i evropskom elektroenergetskom tržištu.

Na novonastale okolnosti E.ON i RWE su odgovorili oštrim rezanjem troškova i podelom. Dok je RWE izdvojio "zelenu energiju" u Innogy, a zadržao termo i nuklearne elektrane, E.ON je tradicionalnu proizvodnju izdvojio u firmu Uniper, a zadržao proizvodnju iz obnovljivih izvora. U januaru je manjinski udeo u Uniperu prodao finskom Fortumu za 3,8 milijardi evra.

Međutim, ovo mega povezivanje izaziva i suprotne reakcije na tržištu. Prema rečima Wilfrieda Gillratha, direktora Lichtblicka, najvećeg snabdevača "zelenom energijom" s više od milion korisnika, povezivanje E.ON-a i RWE je opasnost za konkurenciju na energetskom tržištu i može dovesti do viših cena za potrošače. "Ovo spajanje mora biti ispitano", izjavio je Gillrath.

Sporazum E.ON-RWE obrazac za evropske javne kompanije

PARIS – Svenemački sporazum o podeli firme Innogy između kompanija RWE i E.ON mogao bi postati obrazac spajanja i preuzimanja za evropske javne kompanije, koju obeležava odustajanje od integrisanog modela i velikih prekograničnih poslova i potraga za rastućim tržištima, piše Reuters. Dogovor nastavlja trend razbijanja dva nemačka kolosa, koji su bili dve vertikalno integrisane komunalne kompanije pre nego što su razdvojile svoje poslove obnovljive energije i prenosa od proizvodnje energije iz termoelektrana. E.ON i RWE će ove godine ostati samo sa poslovima u kojima se i dalje zarađuje u evropskoj elektroenergetskoj industriji: subvencionisanim obnovljivim izvorima energije i regulisanim mrežama, konstatuje agencija.

Reuters piše da sada i druge visoko integrisane državne javne kompanije, poput francuskog EDF-a i češkog ČEZ-a objavljuju scenarije razdvajanja. „Evropske javne kompanije se sve više specijalizuju u jednom segmentu lanca vrednosti,“ kaže Colette Lewiner, ekspert za energiju u konsultantskoj firmi Capgemini. Drugi detalj na koji ukazuju analitičari je činjenica da je nemačko megaspajanje ostalo bez učešća inostranih energetske kompanije, iako su na Innogy bili "bacili oko" italijanski Enel, španska Iberdrola i francuski Engie. Danas tek par EU javnih kompanija ima značajnije prisustvo u drugim zemljama Evropske unije. Za razliku od nafte i gasa, električnu energiju je teško transportovati, zbog čega javne kompanije nikada nisu postale globalni igrači, a osim fizičkih ograničenja, doprinos tome daju i političari delom blokirajući prekogranične poslove, piše Reuters.

Pre jedne dekade, EU je pokušala da ukloni uticaj politike iz javnih kompanija na račun privatizacije i razdvajanja mreža sa monopolskim statusom, da bi se političari vratili na mala vrata. Nemačko napuštanje nuklearne energije, ukidanje subvencija obnovljivim izvozima u Španiji i pretnja vlade Britanije postavljanjem plafona na cene energije, ukazuju na stepen uticaja regulatornih politika vlada na komunalne kompanije, a delom i pojašnjava zašto su inostrani konkurenti odustali od ulaganja u Innogy. „Nemačke kompanije imaju određeni uticaj na političare u Berlinu. Da je Iberdrola kupila nemačku kompaniju, ne bi mogla da računa na protekcionizam, već samo na prepreke,“ kaže Roland Vetter, šef odeljenja za investicije u firmi PraXis Partners.

CERAWeek razotkrio dubinu transatlantskog neslaganja oko klimatske politike

HJUSTON - Američki sekretar za energetiku nazvao je ovih dana „nemoralnom“ kampanju kojom se javnost poziva da živi bez fosilnih izvora energije, dok je na istom skupu u Hjustonu čelnik jedne od najvećih svetskih naftno-gasnih kompanija pozvao energetski sektor da se usmeri na zelenu energiju.

Ben van Beurden, glavni izvršni direktor Royal Dutch Shell-a, predstavio je učesnicima CERAWeek konferencije u Hjustonu ambiciozan plan smanjenja emisije CO2 anglo-holandske kompanije i njeno usmeravanje na obnovljive izvore i pozvao druge da ih prate.

"Energetski pejzaž se brzo menja. Zato se moramo promeniti, tamo gde je promena ono što svetu treba", rekao je Van Beurden.

On je govorio nakon što je američki sekretar za energiju Rick Perry u potpuno drugom tonu i smeru potkopao Pariski sporazum o klimi iz 2015. izjavivši da će „svetu, posebno zemljama u razvoju, i dalje biti potrebna fosilna goriva“.

Van Beurden je, rečima koje **Reuters** opisuje kao potpuno razotkrivanje transatlantskog jazna oko svetske klimatske politike, okarakterisao to pitanje kao najveći izazov sa energetski sektor, "sa potencijalom da duboko i iz temelja poremeti naftnu industriju."

Peri je zauzeo i branio stav da su SAD izgradile rastuće nezavisnu energetsku poziciju na revoluciji u proizvodnji nafte i gasa iz svojih škriljnih ležišta i zahvaljujući tom gasu smanjili proizvodnju energije iz uglja i time emisije gasova staklene bašte.

U tonu Shell-a u Hjustonu su govorili i čelnici drugih najvećih evropskih kompanija, dok je briga za klimu bila upadljivo manje zastupljena u predstavama strategije američkih rivala Exxon Mobil-a i Chevron-a, konstatuje **Reuters**.

Norveška naftno-gasna kompanija izbacuje reč „nafta“ iz imena

OSLO - Norveška državna naftna kompanija Statoil izbacuje reč nafta iz svog naziva. Prošle nedelje Statoil je objavio da menja ime u Equinor, čime želi naglasiti usmerenost na energiju u širem smislu, a ne samo u naftu.

"Odražavajući globalnu energetska tranziciju i kako se razvijamo kao šira energetska kompanija, postaje logično da promenimo ime", istaknuto je u saopštenju. Equinor je kombinacija reči koje asociraju na jednakost (equi) i Norvešku (nor), pojasnila je kompanija. Norveška vlada, vlasnik 67 odsto akcija Statoil -a, odobrila je promenu naziva.

Promena imena nastupa od maja. Iako Statoil većinu od 45 milijardi dolara prihoda ostvaruje od nafte i gasa, kompanija sve više izgrađuje i segment obnovljivih izvora energije. Pored obala Nemačke, Velike Britanije i SAD, poseduje vetroelektrane, a promenom imena obavezala se da će 15 do 20 odsto godišnjih investicija do 2030. godine usmeravati u "zelenu energiju". Između 2017. i 2020. godine Statoil će u obnovljive izvore uložiti između 500 i 750 miliona dolara, a od 2020. do 2025. godine između 750 miliona i 1,5 milijarde dolara.

Objavljeno je da će promena imena kompanije ukupno koštati 250 miliona kruna, odnosno 32,5 miliona dolara. Ako se pitaju Norvežani, radi se o bačenom novcu. Naime, anketa lista iz Stavangera gde je sedište kompanije pokazuje kako 4.730 ispitanika smatra da je novo ime loše, dok 809 tvrdi da im se Equinor sviđa.

Raspoloženje javnosti u neku ruku je razumljivo, jer je Statoil simbol preobraćanja Norveške u poslednjih pola veka, nakon otkrića nafte u Severnom moru. Naftni prihodi odlaze u Naftni penzioni fond, a on je odlučio da će se rešiti naftnih akcija, vrednih 37 milijardi dolara.

Pravna služba EU: Bez osnova nametanje EU pravila Severnom toku 2

BRISSEL - Još jedno tumačenje pravnika u Evropskoj uniji odbacilo je predlog Evropske komisije da proširi pravila svog unutrašnjeg energetskog tržišta kako bi pod njenu regulativu potpao projekat rusko-nemačkog gasovoda Severni tok 2, javio je 12. marta **Reuters**.

Agencija konstatuje da je ovo mišljenje udarac izvršnom telu EU da odloži realizaciju plana Rusije da udvostruči na 110 milijardi kubika godišnje kapacitet transporta gasa cevima ispod Baltičkog mora u Nemačku, zaobilazeći tradicionalne rute preko Ukrajine.

Protiv UN Konvencije o pravu mora

Mišljenje iz pravne službe Saveta Evropske unije, tela u kome odluke donose ministri EU, u koje je Reuters imao uvid, konstatuje da bi primena pravila EU na offshore cevovode mogla prekršiti UN Konvenciju o pravu mora.

Komisija je prošle godine predložila promene u svojoj Direktivi o gasu kako bi pod ta pravila podvela i sve uvozne gasovode. Na taj način ovi cevovodi, uključujući Severni tok 2, ne bi smeli da budu u direktnom vlasništvu onoga koji tim putem snabdeva EU gasom, a isti ne bi morao da primenjuje nediskriminatorne tarife i dozvoli trećim stranama korišćenje istog gasovoda.

Projekat Nord Stream 2, u potpunosti u vlasništvu ruskog Gasproma, daleko je od pravila određenim takozvanim Trećim energetskim paketom EU, konstatuje Reuters.

Nikakve pravne osnove

Mišljenje, datirano 1. marta, navodi da predlog Komisije "nema nikakve pravne osnove za određivanje regulatorne moći Unije nad offshore cevovodima" koji prelaze kroz isključivu ekonomsku zonu Evropske unije (EEZ).

"Unija nema nadležnost da primenjuje zakon o energetici ... koji nije povezan sa ekonomskom eksploatacijom EEZ, na cevovode koji prelaze EEZ zemalja članica", saopšteno je iz pravne službe Saveta. To bi bilo suprotno Konvenciji UN o pravu mora, kako to tumači Evropski sud pravde, konstatuje se u dokumentu.

Nemačka: Severni tok 2 je čisto komercijalan projekat

BERLIN – Najnoviji rusko-ukrajinski spor nije ublažio entuzijazam sa kojim Nemačka gleda na projekat Severni tok 2, piše EUobserver citirajući izjavu portparola kancelarke Angele Merkel, datu 5. marta u Berlinu, da se radi „o čisto komercijalnom projektu“.

Steffen Seibert je, doduše, apelovao na Rusiju da ne koristi Severni tok 2 kao razlog za izbacivanje Ukrajine iz tranzita ruskog gasa u EU, „jer je to u interesu Nemačke i EU“.

Portparol kancelarke je takođe kritikovao „iritantan“ stav koji je Rusija zauzela u sporu iniciranom odlukom Arbitražnog suda u Stokholmu od 1. marta koji je prihvatio je zahtev ukrajinskog Naftogasa da mu Gasprom isplati 4,673 milijarde dolara za tranzit gasa. Rusija je, naime, prošle nedelje, zbog komercijalnog neslaganja, odbila da dalje isporučuje gas Ukrajini. Ruski ministar energije, Aleksandar Novak je, međutim, u ponedeljak rekao potpredsedniku EU zaduženom za energetiku, Marošu Šefčoviču da „tranzit ruskog gasa za države članice EU (preko Ukrajine) nije doveden u pitanje,“ podseća **Reuters**.

OIES: Rezultati Gasproma zbnunli mnoge analitičare

LONDON - Gasprom je doveo u zabunu mnoge analitičare rekordnim rezultatima prodaje gasa na tržištu Evrope u poslednje dve godine, piše u analizi koju je objavio ugledni Oksfordski institut za energetske studije.

THE FUTURE OF RUSSIAN GAS AND GAZPROM

Autori studije navode da su eksterni faktori svakako imali u ovome odreženi uticaj, imajući u vidu skok evropske potražnje ruskog gasa, daljim padom proizvodnje u Evropi i neuspehom očekivanog snabdevanja Evrope ovim energentom iz alternativnih izvora, posebno utečjenog prirodnog gasa. Pored toga, Gasprom je pokazao visok nivo fleksibilnosti u svojoj strategiji određivanja cena kojim je zadržao visoko konkurentan nivo svog gasa, što je sve zajedno rezultiralo rastom tržišnog udela Gaspromovog gasa u Evropi na 35%.

Međutim, očekivanje da bi ova brojka mogla da poraste na 40% i više, izazvala je zabrinutost kod političara i kreatora EU politike zbog prekomerne zavisnosti od ruskog gasa, pa mnogi sada žele da stvore regulatorne prepreke kojim i ograničile dodatne Gaspromove opcije snabdevanja Evrope novim gasovodima, konstatuje se u analizi **OIES**.

Mađarska će polovinu uvoza gasa podmirivati iz Rumunije

BUDIMPEŠTA - Mađarska će uskoro potpisati sporazum na 15 godina o uvozu gotovo polovine prirodnog gasa koji mu je potreban od Rumunije, znatno smanjujući svoje oslanjanje na Rusiju, izjavio je mađarski premijer Viktor Orban, prenosi **Reuters**. Orban je na konferenciji za novinare 9. marta izjavio da su „tri mađarske firme“ dobile u Rumuniji tender za nabavku gasa iz te zemlje.

"Era ruskog gasnog monopola završice se u Mađarskoj ... jer ćemo moći da pokrijemo više od polovine našeg uvoza iz rumunskih izvora," dodao je Orban

Mađarski premijer je rekao da bi uvoz gasa iz Rumunije mogao početi posle 2022. godine, do kada bi trebalo da startuje proizvodnja nekih šest milijardi kubnih metara gasa iz polja koje u Crnom moru zajedno eksploatišu OMV i Exxon Mobil.

Godišnji uvoz gasa u Mađarskoj iznosio je 6,8 milijardi m³, a domaća proizvodnja iznosila je 1,8 milijardi m³. Međutim, problem je što još nije završena gradnja gasne interkonekcije između Mađarske i Rumunije, jer rumunska strana još nije izgradila svoju deonicu.

Rumunija udvostručuje proizvodnju gasa do 2025.

BUKUREŠT – Rumunija bi do 2025. mogla bezmalo udvostručiti proizvodnju gasa, na oko 20 milijardi kubika godišnje, prenosi Reuters procene tamošnjih zvaničnika. Trenutno ta jedina zemlja u regionu koja je energetski gotovo nezavisna (podmiruje tek oko 10% potreba za gasom iz Rusije), proizvodi oko 10 do 11 milijardi kubika gasa godišnje i otprilike toliko troši. Pored Exxon-a i OMV-a, koji planiraju da iz offshore polja Domino-1 (rezerve procenjene na 42-84 milijardi m³) počnu proizvodnju oko 6 mlrd m³ gasa godišnje do 2020-21, firma Carlyle Group bi do početka 2020. trebalo da iz svog crnomorskog projekta godišnje proizvodi dodatni milijardu kubika. Ruski Lukoil u partnerstvu sa rumunskim Romgazom, se očekuje da počnu proizvodnju iz svog nalazišta dve godine posle Exxon-a.

Rumunija i Grčka podržavaju projekat Bugarskog gasnog čvorišta

BUKUREŠT – Ministri inostranih poslova Bugarske, Rumunije i Grčke objavili su u Bukureštu zajedničko saopštenje o podršci izgradnju Balkanskog gasnog čvorišta u bugarskoj crnomorskoj luci Varna: troje ministara takođe su izrazili podršku gradnji konekcija između gasovodnih mreža Bugarske i Rumunije i Bugarske i Grčke, prenosi novinska agencija BTA.

Istovremeno je iz ministarstva energije Bugarske saopšteno da se na tender za snabdevača cevima za gasni interkonektor Bugarska-Grčka javilo deset ponuđača. To je, inače, prvi od više tendera predviđenih projektom gradnje ove gasovodne veze Bugarske, preko Grčke, sa Južnim gasnim koridorom i mogućnosti alternativnog snabdevanja gasom iz Kaspijskog regiona.

Evropska auto-industrija: EU vlade da finansiraju infrastrukturu za EVs

PARIZ – Prvi čovek evropske auto-privrede Carlos Tavares izjavio je da će predstaviti zahteve da se vlade EU obavežu na razvoj mreža stanica za punjenje električnih automobila u zamenu za prethodno usaglašene ciljeve emisija CO2 koje će stupiti na snagu 2020-21. godine, uz pretnju teških novčanih kazni.

U onome što **Reuters** vidi kao početak povlačenja od dogovorenih ciljeva za emisije ugljenika od strane glavnog lobiste evropske industrije automobila ACEA, Tavares, koji je čelnik PSA Grupe (ranije PSA Peugeot Citroën) i trenutno predsestava ACEA-om, rekao je da će ovih dana predložiti odboru udruženja nove zahteve. "Mislim da je jedino logično da vlade da zauzvrat (podrške CO2 ciljevima) preuzmu obaveze", rekao je Tavares.

Deo bugarskog sektora goriva leži u sivoj ekonomiji

SOFIJA - Neuobičajeno niske cene goriva u Bugarskoj verovatno su rezultat kartela ili šverca, kaže za **EURACTIV** Božidar Danev, dodajući da vlasti do sada nisu mogle, ili nisu bile spremne da se bave ovim pitanjem. Danev je izvršni predsednik Bugarske industrijske asocijacije i potpredsednik BusinessEurope, najvećeg udruženja poslodavaca EU.

"Ne, nema monopola u sektoru goriva u Bugarskoj. Poznato je da oko 40% tržišta drži Lukoil, a preostalih 60% drugi proizvođači i trgovci, a prema podacima carine još uvek postoje ogromni sivi tokovi, što znači ogromne gubitke za budžet, u smislu akciza i PDV-a.

Grčka i Makedonija planiraju izgradnju gasovoda

SKOPLJE - Makedonija i Grčka će zajedno potražiti sredstva u međunarodnim institucijama za izgradnju oko 120 km dugog zajedničkog gasovodnog interkonektora, kapaciteta dve do tri milijarde kubnih metara godišnjeg transporta.

Realizacija projekta, u kome su partneri firma Makedonski energetske resursi i grčka državna gasna transportna kompanija DESFA, trebalo bi da počne ove godine. Makedonija bi se preko ove veze dobila mogućnost priključka na Trans-jadranski gasovod (TAP), poslednju kariku Južnog gasnog koridora koji će transportovati azerbejdžanski gas do Evrope, kao i mogućnost korišćenja LNG-ja iz terminala u Grčkoj, objavio je **SEEBiz**.

EK traži od Bugarske da promeni pravila PDV-a za distributere goriva

BRISEL - Evropska komisija zahteva od Bugarske da svoje poreze na dodatu vrednost (PDV) uskladi sa zakonima EU, posebno u vezi sa kompanijama koje se bave trgovinom i prodajom goriva.

Trenutno su u Bugarskoj male firme koja se bave trgovinom gorivima dužne da unapred obezbede previsoke količine novca kao garant sposobnost da plate svoj račun za PDV, dok velike kompanije moraju samo da deponuju garanciju za iznos koji je jednak PDV-u za njihove transakcije, navodi Komisija u svom mesečnom paketu odluka o povredi EU propisa, objavljenom prošlog četvrtka.